

ANTOINE DELAPLACE EN RAPHAËL DE CASABIANCA

MONTENEGRO & BOSNIË EN HERZEGOVINA

De Balkan, de zee en tutti quanti

Lannoo

INHOUD

zie bladzijde ↘

Hoe gebruik je de Andersweg reisgidsen?	06
Welkom bij de club	08

*Mostar,
zie bladzijde 142* ↗

PLEKJES EN ROUTES

Onze favoriete plekjes	12
Roadtrip: 14 dagen door Montenegro... ..	22
Bonus-roadtrip: 8-daagse getaway naar Bosnië en Herzegovina	24

MONTENEGRO

Baai van Kotor De waterkant en aardse geneugten.....	40
De kust en het achterland Een teug jodium en zuurstof.....	66
Nationale parken Biogradska Gora en Prokletije Wandelwalhalla	90
Nationaal park Durmitor en de rivier de Tara De grandioze natuur van Montenegro...	110

CULTUURMOMENTJE

Mister Nerd kan je (bijna) alles vertellen over wat je altijd al had willen weten van Montenegro en Bosnië en Herzegovina. **Bladzijde 26**

BOSNIË EN HERZEGOVINA

Geopolitieke update Vier dingen die je moet weten	132
Herzegovina <i>La dolce vita</i> op zijn Bosnisch	134
Sarajevo Lievelling van de Balkan	176

DE EILANDJES VAN PERAST

SUPERPRAKTISCH VADEMECUM

Routes, logies, dagelijks leven.....	210
Wat is de beste reistijd?	214
Verantwoord reizen.....	216
Wie zijn wij?.....	218
Index	234

*Natuurpark
Prokletije,
zie bladzijde 102*

KIJKJE IN DE

KEUKEN

GEK OP BÖREK

Hét *streetfood* van de Balkan! Uit het vuistje of op een terrasje, overal vind je **börek**. Deze kleine gevulde filodeegrolletjes (een soort bladerdeeg) stammen uit het Ottomaanse Rijk. Ze staan symbool voor de Balkan-identiteit en zijn veel meer dan een traditioneel gerecht. Ze zijn de trots van de regio en zelfs de beste restaurants hebben ze op de kaart staan.

Van oudsher worden ze gemaakt met kaas (feta), spinazie of vlees. Maar je ziet ze nu ook met aardappelen en zelfs pompoen. Puntje op de i: soms worden ze wel eens *pita* genoemd. Geen zorgen, dat is precies hetzelfde.

Ćevapi of Ćevapčići

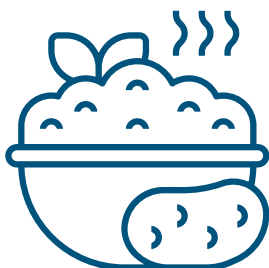
Hier nóg een Balkan-klassieker: afhankelijk van de regio **ćevapi** of **ćevapčići**. Van de grote hoofdsteden tot en met de kleinste stadjes, deze kleine gehaktrolletjes vind je op elke straathoek. De Turken hebben *cevapi* meegenomen naar Bosnië en vervolgens hebben die geleidelijk aan de hele Balkan veroverd.

Nu zijn ze een nationaal gerecht. Warm van de grill worden ze geserveerd in een rond broodje met uien en vaak wat patat. Ze zijn eigenlijk een soort lokale kebab. Als het goed bereid is van een goede kwaliteit vlees, dan is het een ware lekkernij. Ze hebben hun plekje op de menukaart van restaurants in de hele regio meer dan verdiend.

DE POLENTA VAN DE BALKAN

Als je een dagje in de bergen bent is **kacamak** niet te versmaden.

Deze polentapuree met kaas staat in het noorden van Montenegro op elk menu. Een stevig gerecht waar je meteen van opknapt, ideaal na een lange dag wandelen!

BALKANSALSA

Dit is de populairste smaakmaker van de Balkan. Vergeet mosterd en hummus, dit is de regio van de **ajvar**! En om een idee te krijgen hoe serieus de kwestie **ajvar** is: het heeft als bijnaam 'rode kaviaar van de Balkan'. Elk gezin heeft minstens één pot in de kast staan. Deze pasta van gegrilde rode peper met knoflook en olie wordt gegeten op brood of bij vleesgerechten. Een ware delicatessen!

De perfecte combo

Als je zin hebt in snacks, vraag dan om een bord **priganice**. Deze kleine donuts geserveerd met feta en honing zijn heel populair in Montenegro. Op de terrasjes zie je Montenegrijnen regelmatig een bord **priganice** delen. Ze dopen die eerst in in honing en nemen dan een klein stukje feta. Doe zoals de locals en proef al deze zoete en hartige lekkernijen.

WAT DRINKEN WE?

Net als op de rest van de Balkan is **rakija** ook hier de nationale sterke drank: brandewijn met ongeveer 40° alcohol, gemaakt van gedestilleerd gefermenteerd vruchtensap. Als je meer van **bier** bent, bestel in Montenegro dan een **Nikšićko Pivo**, licht bier gebrouwen in de regio Nikšić in het midden van het land. In Sarajevo kies je natuurlijk voor het lokale bier: een **Sarajevsko pivo**.

Wat **wijn** betreft is er keuze te over: rood, wit, rosé, en de productie in Bosnië en Herzegovina en Montenegro wordt steeds groter (zie blz. 34).

Voor zuivelfans: het is compleet normaal om bij de maaltijd **kefir** (gefermenteerde melk) te drinken. In supermarkt is de keus gigantisch.

HOE LAAT EET JE?

Op de Balkan heb je geen vaste etenstijden. De restaurants zijn

doorlopend open, meestal van 11.00 tot 22.00 uur.

In Bosnië en Herzegovina of Montenegro heb je zelfs mensen die om 15.00 uur lunchen.

Mocht je te laat zijn en de restaurants zijn al dicht, je hebt altijd nog de eetkraampjes op straat met **streetfood** die tot diep in de nacht open zijn. **Börek**, **čevapi**, een stuk pizza, je vindt altijd iets om je honger te stillen.

IN 48 UUR

VAN KOTOR NAAR HERCEG NOVI

Ontdek de pareltjes van de Baai van Kotor langs de kustweg van Kotor naar Herceg Novi. Met de auto is de beste manier om de sfeer van de regio te proeven en nieuwe mensen te leren kennen. 48 uur lang in de 'slow tourism'-stand zodat je zeker weet dat je alles meekrijgt van de Baai van Kotor. Volg de gids!

DAG 1

8.00 UUR

Ochtendwandeling

Geniet in de zomers 's ochtends vroeg voordat de cruisegangers van boord gaan en de stad overspoelen, van de rustige achterafstraatjes van **Kotor**. Hét moment om te genieten van een kopje koffie op een terrasje en de mooie gebouwen in het oude centrum. En wanneer het drukker wordt, ga je de trappen van het Fort van Kotor beklimmen om in de vroege ochtend te kunnen genieten van het prachtige uitzicht over de baai.

► + info: zie stadswandeling door Kotor blz. 54.

11.00 UUR

Rondje over de markt

Als je de ziel van Kotor wil leren kennen, ga dan naar de markt. Die wordt doordeweeks elke ochtend gehouden bij de muren van de oude stad. Je vindt er van alles en alleen maar verse en streekproducten: fruit, groenten, vis, kaas en andere Turkse lekkernijen (Ottomaanse erfgoed).

13.00 UUR

Lunchpauze

Maak onderweg naar Perast een lunchstop bij **restaurant Taverna Bura**. Bij mooi weer hebben ze daar een fantastisch terras. Wat het eten betreft: verse vis en zeevruchten, alles op tafel gezet door vrolijke oboers... Wij vinden het hier geweldig.

► + info: Dobrota, +382 67 842 032.

15.00 UUR

Iedereen aan boord

Maak bij **Perast** een rondvaart van een uur. Een mooie gelegenheid om het dorp vanaf zee te ontdekken, langs het eilandje **Onze Vrouwe van de Rotsen** te varen en de **Straat van Verige** te zien.

► + info: **Hariton Taxi Boat**, Obala Marka Martinovića, +382 68 297 075.

heerlijke drankjes, uitzicht op zee en kunt er zelfs een duik nemen als je daar zin in hebt.

► + info: bij de ingang van Perast.

specialiteit van het huis: inktvisrisotto. Een echte aanrader!

► + info: zie blz. 45.

20.00 UUR

Dineren aan het water

's Avonds zie je nauwelijks toeristen in het dorp. Ga na een korte wandeling langs de kust heerlijk eten bij **restaurant Conte**.

Het terras kijkt uit op het eilandje **Onze Vrouwe van de Rotsen**. Probeer de

17.00 UUR

Een beachbar volgens het boekje

Na een dag rondzwerven door de Baai van Kotor kun je even gaan uitpuffen in de **Pirate Bar**. Je hebt er

Moet ik per se altijd de hele tour doen?

Goed nieuws: nee hoor. De weg langs de Baai van Kotor is prachtig, maar soms is het gewoon handiger om je trip iets in te korten. Om van Kotor naar Herceg Novi te gaan kun je ook het **pontje** nemen van **Lepetane** naar **Kamenari**. Die vaart zeven dagen per week, 24 uur per dag en de overtocht duurt maar 10 minuten.

► Kosten € 4, hij vertrekt in het hoogseizoen ± om de 5 min. en buiten het seizoen ± om de 20 min. Let op, erg druk in de zomer.

KAN IK OOK ZONDER AUTO UIT DE VOETEN?

Ja, in dit deel van Montenegro is dat vrij gemakkelijk. De kleine bussen van het bedrijf **Blue Line** rijden langs de kust en stoppen in elk dorp. Voor minder dan € 2 kun je de hele baai leren kennen. Simpel!

Hoe zit het met de centen?

Het is hier duurder dan in de rest van het land. De prijzen in de Baai van Kotor zijn een stuk hoger dan elders. Wat betreft de kosten van accommodaties en eten, reken er maar op dat het soms net lijkt alsof je in België of Nederland bent.

En last minute een slaapplekje vinden?

Dat is te doen, maar in juli en augustus geen geweldig goed idee, vooral in de buurt van Kotor en Perast. **Goede raad:** reserveer van tevoren om vervelende verrassingen te voorkomen.

IS HET HIER DRUK IN DE ZOMER?

De Baai van Kotor lijkt in de zomer een beetje op de Côte d'Azur in augustus. Overal zijn mensen. Naar Tivat, Kotor en Herceg Novi sta je vaak in de file. Voor meer rust en stilte, ga naar het schiereiland Luštica. En sta dan heel vroeg op of ga na 17.00 uur wanneer de cruisevaarders zijn vertrokken.

HET EILAND SVETI ĐORĐE, PERAST

ONZE *Super* ADRESJES

STEKJES

KOLAŠIN

Omdat het bij de ingang is van Nationaal park Biogradska Gora en het Bjelasica-gebergte vind je in Kolašin en omgeving heel veel hotels en restaurants. Ideaal om van hieruit de streek te verkennen.

GUSINJE

Om de geheimen van de Prokletije te ontdekken, is verblijven in de regio Gusinje een perfect idee. De wandelpaden door Prokletije en de Grebajevallei zijn hier gemakkelijk bereikbaar.

Kijk even op de kaart op blz. 92-93 om te zien waar (w)elke plek zich bevindt.

In en rond Gusinje

*Omgeving
Kolašin*

SLAPEN

1 Hotel Cile

Midden in de stad

Klein hotel in hartje Kolašin, perfect als je 's avonds van de gezellige drukte van het dorp wilt genieten maar in een rustige omgeving wil overnachten. Ook het uitgebreide ontbijtbuffet en de altijd hartelijke ontvangst door de eigenaren zijn erg fijn.

► Kolašin, bb Dunje Đokić, +382 69 596 969, hotelcile.me

2 Princess Nina

Alsof je thuis bent

Deze bed & breakfast ligt op steenworp afstand van het centrum en heeft 2 ruime, gezellig ingerichte kamers. De aardige gastheren maken elke ochtend op verzoek een ontbijtje voor je klaar en geven je graag tips over wat er in de regio te doen is.

► Kolašin, 6 Dunje Đokić, +382 69 057 595.

3 Camp Lipovo

Kamperen met uitzicht

Houten hutten met een panoramisch uitzicht op de bergen en alle moderne gemakken vlak bij Kolašin. Ofwel: alles wat je nodig hebt om van kamperen te leren houden. Je kunt ook een kampeerplaats reserveren om met je tent of busje te kamperen.

► Op 4 km van Kolašin, Lipovska Bistrica bb, +382 67 075 007, camplipovo.com

4 Etno House Bektesevic

Aan de voet van de bergen

Deze comfortabele houten chalets op maar een paar minuutjes van Gusinje passen naadloos in het bergachtige landschap van de regio. Een geweldige plek om vanuit hier, na een heerlijk zelfgemaakt ontbijt, het Prokletijemassief te gaan verkennen.

► Gusinje, Kruševo bb, +382 69 920 060.

ETEN

5 Raj

Leuk adresje op de oevers van de rivier de Tara waar je specialiteiten uit de Balkan en de streek kunt eten. De tafels staan verspreid in de grote tuin, sommige direct aan het water. Het eten is lekker, veel en dat allemaal zonder blut te raken.

► Kolašin, Moracko Trebaljevo bb, +382 67 441 206.

6 Nacionalni Restoran

Dit houten chalet met moderne rondingen en een groot terras staat aan de waterkant van het meer Biogradsko Jezero en is een prachtig plekje voor een lunch aan het water. Je kunt er smullen van specialiteiten uit de Balkan maar ook van internationale gerechten. Voor elk wat wils.

► In Nationaal park Biogradska Gora, +382 69 182 455.

7 Restoran Crkvine

In dit restaurant kun je genieten van een waanzinnig uitzicht op het Bjelasica-gebergte en van

overdadige, lekkere en betaalbare gerechten. De kers op de taart: als je geen honger hebt, kun je er gewoon een drankje drinken.

► Crkvine, 9 km ten westen van Kolašin, bb 81210, +382 67 870 132.

8 Krojet

Dit leuke restaurant is gevestigd in een klein stenen huis dat in de bergen aan een beekje staat. Mooie omgeving en huisgemaakte gerechten voor vriendelijke prijzen. We raden hun schapenkaas aan, die is echt heerlijk!

► Vusanje, 2 km ten zuiden van Gusinje, +382 69 467 656.

HERZEGOVINA

**LA DOLCE VITA OP
ZIJN BOSNISCH**

Welkom in het mooiste, zonnigste en meest toeristische deel van Bosnië en Herzegovina. Het goede nieuws is dat bezoekers uit de hele wereld vooral afkomen op Mostar en zijn prachtige (must-see) Stari Most. Maar jij neemt vervolgens een andere afslag (te voet, per toerfiets enzovoort) om het mooie, verrassende en authentieke Herzegovina te gaan ontdekken dat met bijna niets op de wereld te vergelijken is.

WAT STAAT JE TE WACHTEN?

De regio in een oogopslag	136
Best of	138
Bezoek aan Mostar	142
24 uur in Mostar	144
Mostar: nog altijd verdeeld	146
De Stari Most van Mostar	148
Top 4 Mostar vanaf grote hoogte	150
Blagaj, de tekke en nog veel meer	152
Konjic: het beste van de Neretva	154
Stolac: geschiedenis in een notendop	156
Het zuidelijke Trebinje	158
Mostar-Trebinje per toerfiets	160
Wandelen of fietsen over 3 hoogvlakten	164
2 fantastische plekjes in Herzegovina	168
Onze superadresjes	170
FAQ	174

4 wandelingen

3 HOOGVLAKTEN

→ te voet of met de toerfiets

Je wordt op je wenken bediend. Op het programma:
4 wandelingen over de hoogvlakten rond Mostar.

TISOVICAVALLEI

► Hoogvlakte van Zakantar

Deze bevindt zich in de **bergketen Prenj**. Ten zuiden van Konjic ligt de 'Himalaya van Herzegovina': het hoogste en meest woeste bergmassief van de regio. De **piek van de Zelena Glava** ('groene kop') is 2155 m hoog en ontleent zijn naam aan Perunu, de Slavische god van de storm, donder en krijgers. Pas op: in het oostelijke deel van dit bergmassief liggen nog steeds mijnen uit de laatste oorlog.

De wandelroute

Van **Jablanica** (zie blz. 155) naar het kleine skigebied **Rujište**, 25 km ten noordoosten van Mostar, loopt een oud smokkelaarspad. Het pad maakt deel uit van de Witte Route van het langeafstandswandelpad Via Dinarica.

Programma: 36 km lopen, 2929 m klimmen, de Zakantarvlakte, de schitterende **Tisovicavallei**, de top van de Zelena Glava en 3 nachts slapen in een berghut.

📍 praktische info

Afstand: 36 km lopen

Duur: drie dagen

Hoogteverschil:

beklimming
van 2929 m

Pad: niet
gemarkeerd

Vertrek:
Jablanica

*Necropolis
van Humčica
bij Podvelež
(zie volgende
bladzijde)* ↗

SLAPEN

Je hebt hier echt drie dagen voor nodig. En je kunt beter van tevoren reserveren.

• 1ste nacht

► Berghut van Međuprenje:

facebook.com/pdpg1979

• 2de nacht

► Berghut van Vrutak: seadribic@yahoo.com

• 3de nacht

► Berghut van Adnan-Krilić: facebook.com/psd.prenj

SARAJEVO

IN EEN OOGOPSLAG

BEST OF

- 1 Drink water uit de fontein op het Sebiljplein
- 2 Reis bij de Latijnse brug terug naar het jaar 1914 en bezoek het Sarajevo Museum 1878-1918
- 3 Ga met de kabelbaan van Sarajevo naar de berg Trebević
- 4 Ontdek Vijećnica, hét monument van Sarajevo
- 5 Bewonder de zonsondergang vanaf het Gele Fort
- 6 Pak de tram en rijd door 'Sniper Alley'

Kapel van de helden van Vidovdan

16

Avaz Twist Tower

Station

Tramstation Muzeji

6 'Sniper Alley'

3

1

19

2

7

23

Velikipark

Nermine dodi

Ali Pasha-moskee

MUSEA

1. Historisch Museum van Bosnië en Herzegovina
2. Nationaal Museum van Bosnië en Herzegovina
3. Olympisch Museum
4. Museum van de misdaden tegen de menselijkheid en de genocide van 1992-1995
5. Beleg van Sarajevo Museum
6. Joods Museum van Bosnië en Herzegovina
7. War Childhood Museum
8. Sarajevo Museum 1878-1918
9. Bezistan van Brusa (Historisch museum van de stad)
10. Museum Ars Aevi
11. Oorlogsmuseum - Sarajevo 1992
12. Liberation War Heroes Museum

Lukomir

Oude Joodse begraafplaats

0 250 500 m

VRBANJUŠA

Met zijn kleine moskeeën en stenen huizen met een tuintje hangt er in deze hooggelegen woonwijk ten noorden van Baščaršija een bijna dorpse sfeer.

VRBANJUŠA

Tekke Hadži Sinan

Sarajlije

Visočicaheuvel

0 5 10 km

5

3

Berg Trebević

Tunnel van Sarajevo

Skischansen van Malo Polje

Bergplateau Igman

▲ 2 056 m

Skigebied Bjelašnica

Skigebied Veliko Polje

Skigebied Jahorina

12

Begraafplaats Kovači

Gele Fort

Monument van de Eeuwige Vlam

3

Heilig Hartkathedraal

18

Markt Markale

Ferhadija Alija Iztetbegovicplein

Kathedraal van de Geboorte van de Moeder Gods

21

Synagoge van Sarajevo

Latijnse brug

Graf van de zeven broers

Franciscanen-klooster

BISTRİK

Konak van Bistrik

Franjevačka

Sint-Antoniuskerk

Kabelbaan naar Trebević

Miljacka

BAŠČARŠIJA

Sebiljplein

1

13

9

2

10

11

8

4

12

11

10

9

8

7

6

5

4

3

2

1

Meer info over de eet- en logeeradressen, aangeduid met 1, vind je op blz. 202-205.

8

Wie doet WAT?

AUTEURS

Raphaël de Casabianca en Antoine Delaplace/©Petaouchnok

MEDEWERKERS

Audrey Picquot, Nicolas Jury en Natasha Penot

GRAFISCHE VORMGEVING

Omslag en ontwerp: Maogani

HACHETTE TOURISME

Leiding: Sidonie Chollet

Redactie: Cécile Petiau

Gepubliceerd door: Julie Dupré en Émilie Lézénès

Landkaarten: Frédéric Cléménçon en Aurélie Huot

Productie: Liza Sacco

Ook dank aan: Emma Guyonvarch, Anne Cauvel de Beauvillé,
Aurélié Vas en Côme Prieur

LANNOO UITGEVERIJ

Uitgever: Lieven Defour

Redactie: Steffi De Kempe

Vertaald door Textcase, Deventer

Opmaak: voor Textcase - Rogier Stoel, rogierstoel.nl

De uitgeverij wil de teams van Hachette Livre hartelijk danken:

Uitgevers, cartografen, fabrikanten, marketing, pers, verkoop, management en distributie, veel dank voor jullie enorme inzet, onmisbare hulp en geweldige teamgeest, en daarnaast het team van Maogani voor hun creativiteit, betrokkenheid en flexibiliteit.

Catherine Saunier Talec voor haar inspiratie en steun.

Met hoeveel zorg deze gids ook is samengesteld, hij is niet immuun voor last-minute wijzigingen, foutjes en omissies waarvoor de uitgever niet verantwoordelijk kan worden gehouden. Vergeet niet om het ons te laten weten als je opmerkingen hebt. Maak ons ook deelgenoot van je eigen vondsten, mailtjes van onze lezers vinden we superbelangrijk: redactie.toerisme@lannoo.be.

Alle rechten voorbehouden. Niets uit deze uitgave mag worden verveelvoudigd, opgeslagen in een geautomatiseerd gegevensbestand en/of openbaar gemaakt in enige vorm of op enige wijze, hetzij elektronisch, mechanisch of op enige andere manier zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van de uitgever. Tekst- en datamining van (delen van) deze uitgave zijn uitdrukkelijk niet toegestaan. All rights are reserved, including those for text and data mining, AI training and similar technologies.

Hachette Livre (Hachette Tourisme), 2024

Alle vertaal-, reproductie- en aanpassingsrechten zijn voor alle landen voorbehouden.

Cartografie © Hachette Tourisme

© Lannoo Uitgeverij, 2025

978-90-209-7103-3

D/2025/45/314